

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

GUIDELINES FOR PROMOTING LEARNING AND CAREER DEVELOPMENT OF NONGPAKRANG SUBDISTRICT MUNICIPALITY

ชัชววรรณ ต๊ะผัด^{1*}, ขจร ตรีโสภณากร², กมลณัฐ พลวัน³ และ เกียรติชัย สายตาคำ⁴
Chatchawan Tapat^{1*}, Khajorn Treesopanakorn², Kamolnut Pholwan³ and Kiattichai Saitakham⁴

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่ 202 ถ.ช้างเผือก ต.ช้างเผือก อ.เมือง จ.เชียงใหม่ 50300¹⁻⁴
Chiang Mai Rajabhat University, 202 Chang Puak Rd., Chang Puak, Maung Subdistrict, Chiangmai 50300¹⁻⁴

*Corresponding author E-mail: chatchawan_jun@g.cmu.ac.th

(Received: 26 Oct, 2021; Revised: 1 Dec, 2021; Accepted: 11 Dec, 2021)

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพและใช้เทคนิคการวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม ประชากรที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน และบุคลากรเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การเรียนรู้อาชีพ รวม 113 คน ผู้ให้ข้อมูลหลัก ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน จำนวน 67 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจงและแบบอ้างอิงต่อเนื่องแบบปากต่อปาก เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก สันทนากลุ่ม สังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัย และตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีการรวบรวมข้อมูลเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

ผลการวิจัย พบว่า แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง ประกอบด้วย 1) ควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานในลักษณะแบบทีมงาน รวมทั้งกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และการมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน โดยมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการ 2) ควรมีการวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ โดยกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ขั้นตอน วิธีดำเนินการ และแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชน 3) ควรมีการดำเนินงานตามแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ โดยจัดกิจกรรมรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเพิ่มหรือพัฒนาทักษะอาชีพ 4) ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้หลังเสร็จสิ้นโครงการและทุก 3 เดือน เพื่อจะทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง และ 5) ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทักษะอาชีพ ช่วยให้ประชาชนในชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายขึ้นสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อยอดสร้างรายได้ให้กับครอบครัว ทำให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

คำสำคัญ: การส่งเสริม, การเรียนรู้, พัฒนาอาชีพ, เทศบาลตำบล

¹ อาจารย์ ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์

² ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาพลศึกษาและนันทนาการ คณะครุศาสตร์

³ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ภาควิชาเทคโนโลยีการศึกษา คณะวิทยาการจัดการ

⁴ อาจารย์ ดร. สาขาวิชาภาษาอังกฤษ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์

ABSTRACT

The objective of this research was to develop guidelines for learning promotion management and career development of Nongpakrang Subdistrict Municipality. Qualitative research was conducted using participatory action research techniques. The research population was community leaders, community committee, members of various groups set up in the community, and Nongpakrang Subdistrict Municipality's personnel related to Vocational Learning Center, totaling 113 people. The key informant comprised of community leaders, community committee, members of various groups set up in the community, totaling 67 people. The techniques of purposive sampling and snowball sampling were implemented. Data was collected through in-depth interviews, focus group, participatory and non-participatory observation. The data was analyzed by inductive analysis, and the triangulation of data collection was done to examine the accuracy of information.

The research findings were that the guidelines for learning promotion management and career development of Nongpakrang Subdistrict Municipality include 1) team – based structure together with scope of work, authority, and assignments should be clearly defined and there should be representatives from different groups to join the committee, 2) plan for learning promotion and career development should be prepared by setting directions, goals, steps, methods of action, and plans or projects appropriate to the context of the community, 3) the implementation should be done following the plan for learning promotion and career development by organizing various activities to enhance or develop professional skills, 4) the follow-up and evaluation should be done after the completion of the project every three months for continual development, and 5) digital technology should be used to promote learning and career development in order to transfer knowledge and professional skills, and to help all people in the community able to access the knowledge more easily. In addition, they can apply the gained knowledge to increase their income for the family, leading to lifelong learning.

KEYWORDS: Promoting, Learning, Career Development, Subdistrict Municipality

บทนำ

การศึกษาช่วยพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีศักยภาพเป็นกำลังคนที่มีคุณภาพของประเทศ ผลลัพธ์ที่พึงประสงค์ของการจัดการศึกษาประการหนึ่ง คือ การพัฒนาผู้เรียนให้สามารถเรียนรู้ด้วยตนเองและแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ซึ่งการเปลี่ยนแปลงและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่เกิดขึ้นส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิต เศรษฐกิจ สังคม การเมือง และวัฒนธรรม (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2562; คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา, 2562; สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560) ประเทศไทยจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาตลอดชีวิต ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย หรือการผสมผสานการศึกษาทั้งสามรูปแบบที่เหมาะสมกับบุคคลทุกช่วงวัย พื้นฐานการศึกษา อาชีพ ความสนใจ และสภาพแวดล้อมของผู้เรียน โดยยึดหลัก 3 ประการ คือ 1) เป็นการศึกษาตลอดชีวิตสำหรับประชาชน 2) ให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และ 3) พัฒนาสาระและกระบวนการเรียนรู้เพื่อให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542, 2542)

ศูนย์การเรียนรู้เป็นรูปแบบหนึ่งของการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นแหล่งการเรียนรู้ถ่ายทอดแลกเปลี่ยนประสบการณ์ วิทยาการ ภูมิปัญญา ท้องถิ่น อีกทั้งจัดการศึกษาและพัฒนาอาชีพ ตลอดจนกิจกรรมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ สำหรับบุคคลทุกช่วงวัย ให้สามารถเรียนรู้ได้ตามรูปแบบที่ต้องการ เป็นการสร้างโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่รัฐควรส่งเสริมให้มีการดำเนินงานและจัดตั้งแหล่งการเรียนรู้ทุกรูปแบบให้ทั่วถึงและมีจำนวนมากพอเพียง เพื่อให้ประชาชนสามารถเข้าถึงแหล่งเรียนรู้ได้อย่างหลากหลายและเป็นการพัฒนาตนเองได้อย่างแท้จริง ซึ่งการจัดศูนย์การเรียนรู้ที่ดีควรสอดคล้องกับวิถีชีวิตของชุมชนเป็นสำคัญ (สมบุญธรรมศิริสรหิรัญ, 2559; พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ

พ.ศ. 2542, 2542; กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น, ม.ป.ป.; สมนอง โลหิตวิเศษ, 2559)

เทศบาลตำบลหนองป่าครั่งเป็นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ตั้งอยู่ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ มีประชากรทั้งสิ้น 7,322 คน ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป งานบริการ พนักงานบริษัทเอกชน ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ เทศบาลตำบลหนองป่าครั่งได้จัดตั้งศูนย์การเรียนรู้อาชีวชุมชนขึ้นเพื่อเป็นแหล่งการจัดการเรียนรู้เกี่ยวกับอาชีพให้กับประชาชนในชุมชน นำความรู้ไปประยุกต์ใช้ประกอบอาชีพ สร้างรายได้ให้กับครอบครัว แต่การดำเนินงานที่ผ่านมาไม่มีแนวทางการส่งเสริมที่ชัดเจน รวมทั้งการจัดกิจกรรมยังตอบสนองความต้องการของชุมชนไม่ดีเท่าที่ควร การขับเคลื่อนศูนย์การเรียนรู้ยังไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม เทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง, สัมภาษณ์, 20 พฤษภาคม 2564)

จากปัญหาที่กล่าวมาข้างต้นจึงเห็นควรที่จะมีการศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งเพื่อพัฒนาการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีวชุมชนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพสำหรับผู้เรียนทุกช่วงวัย สามารถนำความรู้ไปพัฒนาหรือสร้างอาชีพให้มีรายได้ให้กับครอบครัว พัฒนาและปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงด้านเศรษฐกิจและสังคม สนองตอบยุทธศาสตร์ชาติทั้งในด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ สร้างโอกาสทางการศึกษาและความเสมอภาคทางสังคม ตลอดจนเติมเต็มให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการเรียนรู้ อย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อพัฒนาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ได้กำหนดกรอบแนวคิดการวิจัย ดังภาพที่ 1

แนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้

- ศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน (สำนักงานการศึกษานอกระบบ, 2555)
- กรอบแนวคิดแมคคินซี (McKinsey 7-S Framework) (ปิยนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร, 2561)
  1. กลยุทธ์ (Strategy)
  2. โครงสร้างองค์การ (Structure)
  3. บุคลากร (Staff)
  4. รูปแบบการบริหาร (Style)
  5. ระบบงาน (System)
  6. ทักษะ ความรู้ ความสามารถ (Skill)
  7. ค่านิยมร่วม (Shared Value)
- วงจรคุณภาพ (Deming Cycle) (Deming, 1986)
  1. การวางแผน (Plan)
  2. การปฏิบัติตามแผน (Do)
  3. การตรวจสอบการปฏิบัติตามแผน (Check)
  4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)
- วงจรการประเมินโครงการ (ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ, ม.ป.ป.)
  1. การวางแผน (Planning)
  2. การดำเนินงาน (Implementation)
  3. การติดตามและประเมินผล (Monitoring and Evaluation)
- เทคโนโลยีดิจิทัล (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561)

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

1. การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน
2. การวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ
3. การดำเนินงานตามแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ
4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลในการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ มีรายละเอียดดังนี้

ประชากร

ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน สมาชิกกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน และบุคลากรเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมการเรียนรู้ อาชีพ รวม 113 คน

ผู้ให้ข้อมูลหลัก

ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน ได้แก่ กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่มอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) กลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเยาวชน ได้มาด้วยการเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 67 คน กำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา

คัดเลือก คือ เป็นผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหรือมีประสบการณ์เข้าร่วมกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้อาชีพ ใช้วิธีอ้างอิงต่อเนื่องแบบปากต่อปาก (Snowball Sampling Technique) โดยสอบถามจากประชาชนที่อาศัยอยู่ในชุมชนเพื่อหาผู้ให้ข้อมูลหลักที่สามารถให้ข้อมูลความเป็นมาและการเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน บริบทการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้อาชีพ และแนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพ

เครื่องมือการวิจัย

แบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ

การสร้างเครื่องมือ

1. ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแล้วนำมาสร้างแนวคำถามให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย

2. สร้างแบบสัมภาษณ์แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ เป็นแบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง (Semi-structured Interviews) กำหนดโครงสร้างคำถามในการสัมภาษณ์ เป็น 4 ส่วน ได้แก่ 1) ความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้อาชีพ 2) การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน 3) บริบทการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้อาชีพ และ 4) แนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสัมภาษณ์ แต่จะมีคำถามเพิ่มเติมต่อเนื่องในประเด็นที่ต้องการเก็บข้อมูลให้ครอบคลุมประเด็นที่ต้องการศึกษาอย่างครบถ้วน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับศูนย์การเรียนรู้อาชีพจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ของเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง เช่น กองสวัสดิการสังคม กองการศึกษา

2. ลงพื้นที่สำรวจชุมชนใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Observation Participatory) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Observation non - participatory) โดยผู้วิจัยได้เข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน เช่น การอบรมพัฒนาทักษะอาชีพ กิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา กิจกรรมพัฒนาเยาวชน เป็นต้น

3. สัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant Interview) ประกอบด้วย ผู้นำชุมชน กรรมการชุมชน ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ที่จัดตั้งขึ้นในชุมชน บุคลากรเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง เพื่อศึกษาความเป็นมาของศูนย์การเรียนรู้อาชีพ การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตของชุมชน บริบทการจัดกิจกรรมศูนย์การเรียนรู้อาชีพ และแนวคิดการส่งเสริมการเรียนรู้อาชีพด้วยการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง ผู้วิจัยได้ชี้แจงวัตถุประสงค์การวิจัยกับผู้ให้ข้อมูล รวมทั้งขออนุญาตในการจดบันทึกและบันทึกเสียง โดยผู้ให้ข้อมูลสามารถแสดงความคิดเห็นอย่างอิสระ ใช้เวลาสัมภาษณ์คนละประมาณ 50 นาที ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความร่วมมือของผู้ให้ข้อมูล การสัมภาษณ์จะดำเนินการจนกว่าข้อมูลอิ่มตัว (Data Saturation)

3. จัดสนทนากลุ่ม (Focus Groups) กับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มพัฒนาสตรี กลุ่ม อสม. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเยาวชน โดยจัดแบบแยกกลุ่ม กลุ่มละ 1 ครั้ง มีจำนวนผู้เข้าร่วมกลุ่มละประมาณ 8 – 12 คน เพื่อระดมความคิดเห็นแล้วนำข้อมูลไปสังเคราะห์สร้างแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

4. จัดเวทีประชาคมโดยเชิญตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ และตัวแทนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งเข้าร่วม เพื่อวิพากษ์และตรวจสอบความถูกต้องแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีพเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง

การวิเคราะห์ข้อมูล

วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการวิเคราะห์แบบอุปนัยตีความและสร้างข้อสรุปจากปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การร่วมกิจกรรมการเรียนรู้ต่าง ๆ ของชุมชน การดำเนินชีวิตของชุมชน ใช้การตรวจสอบแบบสามเส้าด้านวิธีรวบรวมข้อมูล (Methodological Triangulation) จากการสังเกตทั้งแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่มจากคนในชุมชนและผู้ช่วยนักวิจัย เพื่อตรวจสอบและยืนยันความถูกต้องของข้อมูลแล้วนำมาสร้างแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีพเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง โดยนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลในภาพรวม

ผลการวิจัย

การศึกษาแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง นำเสนอผลการวิจัยดังนี้

จากการสัมภาษณ์ผู้นำชุมชนซึ่งเป็นผู้ให้ข้อมูลสำคัญ (Key Informant) และการสนทนากลุ่ม (Focus Groups) กับกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ประกอบด้วย กลุ่มผู้นำชุมชน กลุ่มผู้สูงอายุ กลุ่มแม่บ้าน กลุ่ม อสม. กลุ่มวิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเยาวชน โดยมีผู้เข้าร่วมกลุ่มละประมาณ 8 – 12 คน เพื่อระดมความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ตลอดจนการสังเกตแบบมีส่วนร่วม (Observation Participatory) และแบบไม่มีส่วนร่วม (Observation Non – participatory) จากการเข้าร่วมกิจกรรมการเรียนรู้และกิจกรรมของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน โดยผู้วิจัย เพื่อสังเกตวิถีการดำเนินชีวิต วัฒนธรรม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล พฤติกรรมขณะเข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ โครงสร้างทางสังคมในชุมชน ที่เชื่อมโยงและอธิบายลักษณะการเรียนรู้ของสมาชิกในชุมชน จากนั้นนำข้อมูลไปสังเคราะห์เพื่อสร้างแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนและจัดเวทีประชาคมโดยมีตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ และตัวแทนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง เข้าร่วมวิพากษ์และตรวจสอบความถูกต้องแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีพเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง ผลการศึกษาพบว่า

1. การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน ควรกำหนดโครงสร้างศูนย์การเรียนรู้อาชีพ มีลักษณะโครงสร้างแบบทีมงาน (Team-Based Structures) การบริหารเป็นแบบแนวราบ (Flat Organizational) โดยมีตัวแทนจากกลุ่มต่าง ๆ ร่วมเป็นคณะกรรมการเพื่อสร้างการมีส่วนร่วมในการดำเนินงาน ทุกคนมีอิสระในการแสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่และเท่าเทียมกัน มีความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สามารถติดต่อประสานงานกันได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนี้ควรกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และการมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ของคณะกรรมการ เพื่อให้ทราบขอบเขตและความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ส่วนผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับมอบหมายจากเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งมีหน้าที่ให้คำปรึกษา และเป็นผู้คอยอำนวยความสะดวกในการ

ดำเนินงาน โดยมีบุคลากรของกองสวัสดิการและสังคมเป็นผู้ประสานงาน

2. การวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ควรกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ขั้นตอน วิธีดำเนินการ และแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย โดยเริ่มจากศึกษาความต้องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ร่วมกับการวิเคราะห์บริบทของชุมชน เช่น ลักษณะการใช้เวลาว่างของสมาชิกในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น แหล่งการเรียนรู้ในชุมชน เป็นต้น ใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการจัดทำแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพทั้งแผนระยะสั้นและระยะยาว ให้สอดคล้องกับความต้องการและศักยภาพของชุมชน จากนั้นจัดลำดับความสำคัญและจัดกิจกรรมตามความต้องการของประชาชน เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลหนองป่าครั่งซึ่งเป็นแหล่งงบประมาณที่สำคัญ โดยมีคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้อาชีพ เป็นผู้รับผิดชอบ ทั้งนี้ควรเปิดโอกาสให้สมาชิกในชุมชนมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นและดำเนินการร่วมกับคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้อาชีพ

3. การดำเนินงานส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ควรมีการดำเนินงานตามแผนงานหรือโครงการที่กำหนดในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การฝึกอบรม โดยเชิญวิทยากรที่มีความรู้และประสบการณ์หรือความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านมาให้ความรู้ หรือการเรียนรู้อาชีพผ่านสื่อต่าง ๆ ในรูปแบบออนไลน์ เป็นต้น เพื่อเพิ่มและพัฒนาทักษะอาชีพ เมื่อแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพได้รับการพิจารณาอนุมัติและสนับสนุนงบประมาณจากเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง คณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้อาชีพ จะต้องจัดทำโครงการและดำเนินกิจกรรมตามแผนงานที่ได้เสนอไว้ โดยมีตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนเป็นผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินกิจกรรม มีกองสวัสดิการและสังคม เทศบาลตำบลหนองป่าครั่งเป็นผู้ให้คำปรึกษาและกำกับติดตามการใช้งบประมาณให้ถูกต้องตามระเบียบ

4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ว่าบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายของโครงการที่ตั้งไว้

หรือไม่ พบปัญหาอะไรที่เกิดขึ้นระหว่างการดำเนินโครงการหรือกิจกรรม เพื่อเป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงหรือพัฒนา กิจกรรม และช่วยในการตัดสินใจว่าควรจะทำโครงการต่อไปหรือไม่ ทั้งนี้การประเมินผลควรดำเนินการหลังเสร็จสิ้นโครงการและทุก ๆ 3 เดือน โดยคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้อาชีพ จะประชุมร่วมกับกลุ่มต่าง ๆ หรืออาจจะเป็นการติดตามและประเมินผลโดยกลุ่มเอง เพื่อปรับปรุงแก้ไขปัญหาดำเนินการของแต่ละกลุ่ม ซึ่งผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งคณะกรรมการศูนย์การเรียนรู้อาชีพ และกองสวัสดิการสังคมสามารถติดตาม สนับสนุน ส่งเสริมการดำเนินกิจกรรมของกลุ่มจะทำให้เกิดการพัฒนาที่ต่อเนื่อง กรณีที่ผลลัพธ์การดำเนินงานไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนด ผู้รับผิดชอบแต่ละโครงการจะนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น โดยประชุมร่วมกันภายในกลุ่มเพื่อวิเคราะห์หาสาเหตุของปัญหาที่เกิดขึ้นและหาแนวทางการแก้ปัญหาเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดปัญหาเดิมเกิดขึ้นอีกในการจัดกิจกรรมครั้งต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการปรับปรุงจะช่วยให้การวางแผนจัดกิจกรรม ส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น หากกิจกรรมใดที่ดำเนินการแล้วผลลัพธ์เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ก็จะต้องมีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นไปอีก

5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ในการส่งเสริมการเรียนรู้ โดยนำใช้เก็บรวบรวมข้อมูลด้านอาชีพและภูมิปัญญาต่าง ๆ ในชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับอาชีพ ทั้งกิจกรรมที่ศูนย์การเรียนรู้อาชีพ จัดขึ้นเอง หรือนำมาจากแหล่งการเรียนรู้อื่น ๆ และมาจัดทำเป็นสื่อการเรียนรู้อาชีพในรูปแบบต่าง ๆ เช่น คลิปวิดีโอ อินโฟกราฟิก เป็นต้น แล้วนำไปเผยแพร่ผ่านเพจเฟซบุ๊กของศูนย์การเรียนรู้อาชีพ เป็นสื่อกลางในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของชุมชน เพื่อถ่ายทอดองค์ความรู้ทักษะอาชีพให้กับสมาชิกที่ไม่มีเวลาหรือไม่สามารถเข้าร่วมกิจกรรม หรือผู้ที่สนใจได้เรียนรู้ด้วยตนเองสามารถนำไปต่อยอดพัฒนาเป็นอาชีพสร้างรายได้ให้กับครอบครัว

สรุปผลการวิจัย

แนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง ประกอบด้วย

- 1) การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน
- 2) การวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ
- 3) การดำเนินงานตามแผน
- 4) การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน
- และ 5) การใช้เทคโนโลยีดิจิทัลส่งเสริมการเรียนรู้

การอภิปรายผลการวิจัย

การศึกษาเรื่องแนวทางการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีพเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง มีประเด็นนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน พบว่าควรมีการกำหนดโครงสร้างการบริหารงานแบบทีมงาน รวมทั้งกำหนดขอบเขต อำนาจหน้าที่ และการมอบหมายหน้าที่ต่าง ๆ ให้ชัดเจน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างองค์กรแบบทีมงานเป็นการจัดโครงสร้างองค์กรที่เน้นการทำงานเป็นทีมร่วมกัน ไม่มีสายการบังคับบัญชา แบ่งงานตามความเชี่ยวชาญของแต่ละบุคคล มีความเป็นอิสระในการปฏิบัติงาน มีความคล่องตัวสูง ลดขั้นตอนการประสานงานผ่านกลุ่มงานต่าง ๆ ทุกคนจะมีแรงจูงใจสูงสุดเมื่อได้ใช้ศักยภาพอย่างเต็มที่ตามความชำนาญของตน ไม่มีใครเป็นผู้นำโดยตำแหน่ง มีแต่เพียงบทบาทของแต่ละคนที่แตกต่างกันไป ดังที่ Wroblewski (2020) ได้กล่าวไว้ว่า โครงสร้างองค์กรแบบทีม (Team-based Structures) เป็นโครงสร้างที่มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม บุคลากรทุกคนเรียนรู้ที่จะทำหน้าที่เป็นทีม ไว้วางใจซึ่งกันและกัน รวมทั้งสร้างความสัมพันธ์และความรู้สึกการทำงานร่วมกันเพื่อให้งานประสบความสำเร็จบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด สอดคล้องกับ อัจจิมา ศุภจรรย์วัตร, สุรติ สุพิชญางกูร และทักษญา สง่าโยธิน (2562) ที่ศึกษาพบว่า โครงสร้างองค์กรเป็นการกำหนดรูปแบบหน้าที่และการบริหารงานในแต่ละส่วนขององค์กรเป็นปัจจัยสำคัญที่กำหนดวิธีการทำงานร่วมกัน และส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร นอกจากนี้ยังสามารถเพิ่มขีดความสามารถการทำงานให้กับองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพและสนับสนุนการดำเนินงานขององค์กรให้ไปสู่เป้าหมาย (Burton and Obel, 2018; Kuipers and de Witte, 2005)

2. การวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ พบว่า ควรมีการวางแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ โดยกำหนดทิศทาง เป้าหมาย ขั้นตอน

วิธีดำเนินการ และแผนงานหรือโครงการต่าง ๆ ตามความต้องการส่งเสริมและพัฒนาอาชีพของกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการวางแผนมีความสำคัญต่อการดำเนินงาน ช่วยกำหนดทิศทาง เป้าหมายการดำเนินงาน รวมทั้งควบคุม ติดตาม ตรวจสอบความสำเร็จของเป้าหมายและลดการทำงานที่ซ้ำซ้อน ทำให้ศูนย์การเรียนรู้สามารถดำเนินงานบรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ Robbins and Coulter (2021) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนเป็นการกำหนดแนวทางการดำเนินงานขององค์กรให้เป็นไปตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ โดยการกำหนดเป้าหมาย วิธีการ และแนวทางในการปฏิบัติกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายไว้ล่วงหน้า วิเคราะห์โอกาสความเป็นไปได้ และผลที่ได้จากการวางแผน ทำให้เกิดแผนงานที่สามารถนำไปใช้ควบคุมการดำเนินงานต่อไป สอดคล้องกับ Gošnik (2019) ที่ศึกษาพบว่า การวางแผนเป็นปัจจัยที่สำคัญของการจัดการที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพขององค์กร ทำให้การบริหารงานประสบความสำเร็จบรรลุตามเป้าหมาย (นำศักดิ์ อุทัยศรีสม และสัมพันธ์ พลภักดิ์, 2560; นิติภรณ์ กลิ่นมาลี, อินทัย ประสาน และสุรพงศ์ เชื้อศิริพรฤทธิ์, 2561)

3. การดำเนินงานส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ พบว่า ควรมีการจัดกิจกรรมส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพในรูปแบบต่าง ๆ ให้เป็นไปตามที่กำหนดไว้ในแผนงาน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการดำเนินงานเป็นขั้นตอนสำคัญที่จะขับเคลื่อนการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ซึ่งจะต้องสร้างความเข้าใจให้กับกรรมการและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียทุกคน เพื่อให้เกิดการยอมรับและสร้างการมีส่วนร่วมของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย พร้อมทั้งจะนำแผนงาน โครงการต่าง ๆ ไปปฏิบัติตามแนวทางได้อย่างเหมาะสมกับบริบทชุมชนและเหมาะสมกับแนวทางปฏิบัติงานของแต่ละบุคคลให้สามารถบรรลุเป้าหมายที่กำหนดได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งการดำเนินงานตามแผนนั้นจะสร้างประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดีกว่า นำไปสู่เป้าหมายขององค์กร ทำให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจได้เร็ว เพราะมีการตั้งเป้าหมายและการวัดผลที่ชัดเจน ตลอดจนลดความเสี่ยงในการจัดการด้านต่าง ๆ ขององค์กร

(Deming, 1986; Godoy and Bessas, 2020) สอดคล้องกับ Isniah, Purba and Debora (2020) ที่ศึกษาพบว่า การดำเนินงานเป็นหนึ่งในองค์ประกอบที่สำคัญเพราะผลลัพธ์ที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงานตามแผนที่กำหนด จะทำให้เกิดประโยชน์ต่อการทำงานขององค์กรให้บรรลุตามเป้าหมาย (Mohamed, 2019) คล้ายกับ Vera and Suryanto (2021) ที่ศึกษาพบว่า การศึกษาและดำเนินงานตามแผนกลยุทธ์อย่างเคร่งครัดจะส่งผลต่อผลผลิตที่มีคุณภาพขององค์กร

4. การติดตามและประเมินผลการดำเนินงาน พบว่า ควรมีการติดตามและประเมินผลการดำเนินงานตามที่กำหนดไว้ในแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการติดตามและประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่จะทำให้คณะกรรมการและผู้เกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้า ความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการดำเนินงานตามแผนงาน/โครงการ นำไปสู่การทบทวน ปรับปรุงแนวทางการดำเนินงาน มีการพัฒนาให้ดียิ่งขึ้นและบรรลุตามเป้าประสงค์ที่กำหนด อีกทั้งยังสามารถสะท้อนให้เห็นคุณค่าและผลกระทบที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นข้อมูลประกอบการตัดสินใจดำเนินงานในปีต่อไป ซึ่งข้อมูลที่ได้จากการติดตามและประเมินผลจะแสดงถึงความสำเร็จ จุดแข็ง จุดอ่อน และแนวทางการปรับปรุงวิธีการดำเนินงาน ช่วยให้การบริหารแผนงานและโครงการมีประสิทธิภาพสูงยิ่งขึ้น บรรลุเป้าหมายระยะสั้นและระยะยาว (สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, 2564; ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ, ม.ป.ป) สอดคล้องกับ Kabeyi (2019) ที่ศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลช่วยให้การบริหารโครงการสำเร็จได้อย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยติดตามแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้อย่างรวดเร็ว ทำนองเดียวกับ ตมิศา มุกต์มณี และดวงมณี เลาวกุล (2560) ที่ศึกษาพบว่า การติดตามและประเมินผลเป็นกลไกสำคัญที่นำมาใช้ในการติดตามและพัฒนาคุณภาพการบริหารจัดการภาครัฐได้อย่างมีประสิทธิภาพ (พงษ์พัทธ์ วัฒนพงศ์ศิริ และสุรียพร สลับสี, 2562)

5. การใช้เทคโนโลยีดิจิทัล พบว่า ควรนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพ ทั้งนี้อาจเป็น

เพราะว่าการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงต่อพฤติกรรมการเรียนรู้ เทคโนโลยีดิจิทัลจึงมีบทบาทสำคัญต่อการส่งเสริมการเรียนรู้ในรูปแบบต่าง ๆ ที่หลากหลาย ช่วยให้ทุกคนในชุมชนสามารถเข้าถึงความรู้ได้ง่ายขึ้น และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ต่อยอดสร้างรายได้ให้กับครอบครัว สอดคล้องกับสำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน) (2563) ได้กล่าวไว้ว่า รูปแบบและช่องทางการเรียนรู้ใหม่ ๆ ได้ถูกพัฒนาขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าตามความสนใจเฉพาะด้านของแต่ละบุคคล เทคโนโลยีดิจิทัลจึงมีส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ นำมาประยุกต์ใช้ในการเรียนการสอน สร้างสื่อและแหล่งเรียนรู้ดิจิทัล เพื่อถ่ายทอดความรู้ สร้างการเรียนรู้ได้จริงอย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิตที่ทุกคนเข้าถึงได้อย่างสะดวก เพิ่มโอกาสการได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานของทุกช่วงวัย ทุกที่และทุกเวลา ลดความเหลื่อมล้ำโอกาสทางการศึกษา ตลอดจนเพื่อให้การศึกษา การเรียนการสอนมีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ เข้าถึงแหล่งทรัพยากรความรู้และสื่อการเรียนการสอนที่มีคุณภาพได้อย่างเท่าเทียมกัน (สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561; ณัฐดนัย เนียมทอง, 2561) สอดคล้องกับ Scherer, Siddiq and Tondeur (2019) ที่ศึกษาพบว่าเทคโนโลยีดิจิทัลช่วยสร้างความสนใจในการเรียนรู้ของผู้เรียนและช่วยให้ผู้สอนจัดการสอนได้อย่างมีประสิทธิภาพ (Spiteri and Rundgren, 2020)

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะเพื่อการนำผลการวิจัยไปใช้

1. การกำหนดโครงสร้างการบริหารงาน เทศบาลควรเปิดโอกาสให้ตัวแทนกลุ่มต่าง ๆ ในชุมชนได้มีส่วนร่วมเป็นคณะกรรมการ เพื่อจัดทำแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพซึ่งจะทำให้ได้แผนงาน โครงการที่มีความเหมาะสมกับความต้องการของประชาชนและสอดคล้องกับบริบทของชุมชน อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาการดำเนินงานต่อไป
2. การนำแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพไปใช้ ควรปรับประยุกต์ให้เหมาะสมกับบริบทของชุมชนเพื่อให้การดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ
3. การเผยแพร่องค์ความรู้เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ ควรเลือกใช้สื่อการเรียนรู้ให้หลากหลายเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมายและทันต่อการเปลี่ยนแปลง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการประเมินแนวทางการส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพของชุมชนเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง โดยกำหนดเกณฑ์และตัวชี้วัดการประเมินผลสำเร็จของแผนส่งเสริมการเรียนรู้และพัฒนาอาชีพ รวมทั้งโครงการและกิจกรรมที่สอดคล้องกับบริบทของชุมชน
2. ควรมีการศึกษาพัฒนารูปแบบการจัดการศูนย์การเรียนรู้อาชีพเทศบาลตำบลหนองป่าครั่ง โดยถอดบทเรียนจากศูนย์การเรียนรู้ที่มีแนวปฏิบัติที่ดีและประสบความสำเร็จในการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตในชุมชน

เอกสารอ้างอิง

- กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น. (ม.ป.ป.). *มาตรฐานศูนย์การเรียนรู้ชุมชน*. กรุงเทพฯ: กระทรวงมหาดไทย
คณะกรรมการอิสระเพื่อปฏิรูปการศึกษา. (2562). *รายงานพันธกิจของคณะกรรมการอิสระเพื่อการปฏิรูปการศึกษา*.
สืบค้นจาก <http://backoffice.onec.go.th/uploads/Book/1734-file.pdf>
- ณัฐดนัย เนียมทอง. (2561). *มองเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาในยุคดิจิทัล*. กรุงเทพฯ: สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์
และเทคโนโลยี (สสวท.).
- ตมิศา มุกต์มณี และดวงมณี เลาวกุล. (2560). *โครงการติดตามและประเมินผลการทำงานของคณะกรรมการตรวจเงิน
แผ่นดิน*. กรุงเทพฯ: สถาบันพระปกเกล้า.
- นำศักดิ์ อุทัยศรีสม และสัมพันธ์ พลภักดิ์. (2560). การบริหารจัดการด้านการวางแผนขององค์การบริหารส่วนตำบล
ในจังหวัดปทุมธานี ตามแนวทางการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี. *วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
ฉบับสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์*, 7(2), 266-276.
- นิติภรณ์ กลิ่นมาลี, อโนทัย ประสาน และสุรพงศ์ เอื้อศิริพรฤทธิ. (2561). สภาพการปฏิบัติการวางแผนบริหารโรงเรียน
เฉพาะความพิการ สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ จังหวัดนครศรีธรรมราช. *วารสารบัณฑิตศึกษา*,
15(70), 86-93.
- ปียนันท์ สวัสดิ์ศฤงฆาร. (2561). *7S model (McKinsey)*. สืบค้นจาก <https://drpiyanan.com/2021/05/27/7s-model-mckinsey/>
- พงษ์พัทธ์ วัฒนพงศ์ศิริ และสุริย์พร สลับสี. (2562). *การจัดการเชิงกลยุทธ์ในการบริหารการจัดทำบริการสาธารณะของ
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดสมุทรปราการ*. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. (2542). *ราชกิจจานุเบกษา*, เล่มที่ 116 ตอนที่ 74 ก 19 สิงหาคม 2542
หน้า 1-23. สืบค้นจาก <http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2542/A/074/1.PDF>
- ศูนย์ทดสอบและประเมินเพื่อพัฒนาการศึกษาและวิชาชีพ. (ม.ป.ป.). *หลักการติดตามและประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ:
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สนอง โลหิตวิเศษ. (2559). ชุมชนแห่งการเรียนรู้. *สารานุกรมศึกษาศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทร
วิโรฒ*, 51, 31-40.
- สมบุญรณ์ ศิริสรหรือญ. (2559). แนวทางการจัดตั้งศูนย์การเรียนรู้ชุมชนเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตสำหรับผู้สูงอายุ.
วารสารการบริหารปกครอง, 5(2), 59 - 74.
- สำนักงานคณะกรรมการดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2561). *แผนพัฒนาดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม
ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2561 - 2565)*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.
- สำนักงานการศึกษานอกระบบ. (2555). *แนวทางดำเนินโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัด
กระทรวงศึกษาธิการ.
- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). *สรุปสาระสำคัญแผนพัฒนา เศรษฐกิจและ
สังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 2560-2564*. สืบค้นจาก [https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&
filename=develop_issue](https://www.nesdc.go.th/ewt_news.php?nid=6420&filename=develop_issue)
- สำนักงานบริหารและพัฒนาองค์ความรู้ (องค์การมหาชน). (2563). *การเรียนรู้ในยุคดิจิทัล*. สืบค้นจาก [https://www.
okmd.or.th/okmd-opportunity/life-long-learning/3678/](https://www.okmd.or.th/okmd-opportunity/life-long-learning/3678/)
- สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์. (2564). *การติดตามและประเมินผล*. กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวง
เกษตรและสหกรณ์.

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2562). *มาตรฐานการศึกษาของชาติ พ.ศ. 2561*. กรุงเทพฯ: บริษัท 21 เซนจูรี จำกัด.
- อัจฉิมา ศุภจรรย์วัฒน์, สุรติ สุพิชญางกูร และทักษณา สง่าโยธิน. (2562). รูปแบบโครงสร้างองค์การ การจัดการทรัพยากรมนุษย์ เทคโนโลยี และการจัดการที่ทำให้สินค้าโรงเรียนประชาวิฑูสามารถจัดจำหน่ายได้. *Bu Academic Review*, 18(1), 84–97.
- Burton, R. M., and Obel, B. (2018). The science of organizational design: Fit between structure and coordination. *Journal of Organization Design*, 7(5), 1–13. Retrieved from <https://doi.org/10.1186/s41469-018-0029-2>
- Deming, W. E. (1986). *Out of the crisis*. Cambridge: MIT Press.
- Godoy, R., and Bessas, C. (2020). *Plan, do, check, act—a practical guide for managers: Understanding results-focused management*. N.P.: Escola de Gestão Aquila.
- Gošnik, D. (2019). Core business process management and company performance. *Management*, 14(1), 59–86.
- Isniah, S., Purba, H. H., & Debora, F. (2020). Plan do check action (PDCA) method: Literature review and research issues. *Jurnal Sistem dan Manajemen Industri*, 4(1), 72–81.
- Kabeyi, M. J. B. (2019). Evolution of project management, monitoring and evaluation, with historical events and projects that have shaped the development of project management as a profession. *International Journal of Science and Research*, 8(12), 63–79.
- Kuipers, B. S., and de Witte, M. C. (2005). The control structure of team-based organizations: A diagnostic model for empowerment. *Economic and Industrial Democracy*, 26(4), 621–643. Retrieved from <https://doi.org/10.1177/0143831X05057504>
- Mohamed, W. K. (2019). *Using plan, do, check, action (PDCA) cycle to evaluate a production project from a quality assurance (qa) perspective*. (Doctoral dissertation, California State University Dominguez Hills).
- Robbins, S. P. and Coulter, M. (2021). *Management*. (15th Ed.). Harlow: Pearson.
- Scherer, R., Siddiq, F., and Tondeur, J. (2019). The technology acceptance model (TAM): A meta-analytic structural equation modeling approach to explaining teachers' adoption of digital technology in education. *Computers & Education*, 128, 13–35.
- Spiteri, M., and Rundgren, S. N. C. (2020). Literature review on the factors affecting primary teachers' use of digital technology. *Technology, Knowledge and Learning*, 25(1), 115–128.
- Vera, N. T., and Suryanto, S. (2021). Competency development of quality control in automotive companies to improve service quality. *STRADA Jurnal Ilmiah Kesehatan*, 10(1), 385–391.
- Wroblewski, M.T. (2020). *The advantages of team-based structure*. Retrieved from <https://smallbusiness.chron.com/advantages-teambased-structure-55624.html>
- Yarbrough, D. B., Shula, L. M., Hopson, R. K., and Caruthers, F. A. (2010). *The program evaluation standards: A guide for evaluators and evaluation users*. (3rd Ed.). C.A.: Corwin Press.